

Na osnovu člana IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 48. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 23. maja 2013. godine, i na 30. sjednici Doma naroda, održanoj 15. jula 2013. godine, usvojila je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O PARNIČNOM POSTUPKU PRED SUDOM
BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 1.

U Zakonu o parničnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 36/04 i 84/07) u članu 2. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Sud ne može odbiti da odlučuje o zahtjevu za koji je nadležan.“

Dosadašnji stav (2) postaje stav (3).

Član 2.

U članu 3. riječi: „u toku cijelog postupka“ zamjenjuju se riječima: „do pravosnažnosti odluke“.

Član 3.

U članu 4. stav (1) iza riječi „postupka“ dodaju se zarez i riječi: „do pravosnažnosti odluke“.

Član 4.

Iza člana 6. dodaje se novi član 6a. koji glasi:

„Član 6a.

Ako Sud zbog isključenja ili izuzeća sudija ne može postupati, Sud će cijeliti mjesto prebivališta tuženog i o tome obavijestiti Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine, Vrhovni sud Republike Srpske ili Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine koji će odrediti da u tom predmetu postupa drugi nadležni sud.“

Član 5.

U članu 12. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Sud će razmotriti i utvrditi samo činjenice koje su stranke iznijele i odrediti izvođenje samo onih dokaza koje su stranke predložile, ako zakonom nije drugačije određeno.“

U dosadašnjem stavu (2), koji postaje stav (3), iza riječi „iznijele“ dodaju se riječi: „i naložiti izvođenje dokaza koje stranke nisu predložile“.

Član 6.

U članu 15. dodaje se novi stav (1) koji glasi:

„(1) Stranka ima pravo na to da Sud odluči u razumnom roku o njenim zahtjevima i prijedlozima.“

Dosadašnji stav (1) postaje stav (2).

Član 7.

U članu 20. stav (2) tač. 1) i 6) brišu se.

Dosadašnje tač. 2), 3), 4), 5) i 7) postaju tač. 1), 2), 3), 4) i 5).

Stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Ako je tužilac u tužbi naveo pravni osnov, Sud nije vezan za njega.“

Član 8.

U članu 21. stav (1) iza riječi „odnosa“ dodaju se riječi: „povredu prava ličnosti“.

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

„(3) Tužba za utvrđivanje može se podnijeti radi utvrđivanja postojanja, odnosno nepostojanja činjenice, ako je to predviđeno posebnim zakonom ili drugim propisom.

(4) Tužba za utvrđivanje povrede prava ličnosti može se podnijeti bez obzira na to je li postavljen zahtjev za naknadu štete ili drugi zahtjev, u skladu s posebnim zakonom.“

Dosadašnji stav (3) postaje stav (5).

U dosadašnjem stavu (4), koji postaje stav (6), broj „3“ zamjenjuje se brojem „5“.

Član 9.

U članu 23. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Ako tužilac preinačuje tužbu zbog okolnosti koje su nastale nakon podnošenja tužbe, tako da iz iste činjenične osnove zahtijeva drugi predmet ili novčanu sumu, tuženi se takvom preinačenju ne može protiviti.“

Dosadašnji stav (2) postaje stav (3).

Član 10.

U članu 25. stav (1) riječi: „u roku iz člana 24. ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „do zaključenja glavne rasprave“.

Član 11.

U članu 26. iza stava (1) dodaju se novi st. (2), (3), (4), (5), (6) i (7) koji glase:

„(2) Tužba se uz izričiti pristanak tuženog može povući i nakon zaključenja glavne rasprave do pravosnažnosti odluke kojom se prvostepeni postupak dovršava. U tom slučaju tuženi svoj zahtjev za naknadu troškova postupka mora postaviti najkasnije u svojoj saglasnosti za povlačenje tužbe.

(3) Ako u slučaju iz stava (2) ovog člana dođe do povlačenja tužbe prije nego što je sudija u prvostepenom postupku donio svoju odluku, odnosno prije nego što je ona povodom žalbe otpravljena drugostepenom vijeću, sudija u prvostepenom postupku rješenjem će utvrditi da je tužba povučena, odnosno rješenjem utvrditi da je tužba povučena i da je presuda bez pravnog djelovanja. Tim rješenjem odlučit će i o zahtjevu tuženog za naknadu troškova postupka.

(4) Ako dođe do povlačenja tužbe pred sudijom koji je vodio prvostepeni postupak dok je postupak povodom žalbe u toku pred drugostepenim vijećem, sudija u prvostepenom postupku zatražit će bez odgađanja – telefonom, telefaksom ili elektronskom poštom – od drugostepenog vijeća da ga obavijesti o tome je li već odlučeno u povodu žalbe te obavijestiti drugostepeno vijeće da je došlo do povlačenja tužbe.

(5) Ako u slučaju iz stava (2) ovog člana dođe do povlačenja tužbe nakon što je predmet dostavljen drugostepenom vijeću, drugostepeno vijeće će, ako prije toga nije odlučilo povodom žalbe, rješenjem utvrditi da je presuda bez pravnog djelovanja i utvrditi da je tužba povučena. Tim će se rješenjem odlučiti i o zahtjevu tuženog za naknadu troškova postupka.

(6) Podnesak kojim se u slučaju iz stava (2) ovog člana povlači tužba podnosi se posredstvom sudije u prvostepenom postupku koji može, ako ocijeni da je to potrebno, održati ročište sa strankama radi provjere jesu li ispunjeni uslovi za povlačenje tužbe.

(7) Ako se pred drugostepenim vijećem održava rasprava uz učešće stranaka, tužilac može svoju tužbu povući i na ročištu pred tim vijećem.“

Dosadašnji stav (2) postaje stav (8).

Član 12.

U članu 38. stav (2) iza riječi „navode“ umjesto zareza dodaje se veznik „i“, a iza riječi „činjenice“ stavlja se tačka, dok se riječi: „te pravni osnov za navode tuženog“ brišu.

Član 13.

U članu 40. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Ako odgovor na tužbu bude odbačen ili povučen (član 276. ZPP-a), smatrat će se da tuženi nije odgovorio na tužbu.“

Član 14.

Iza člana 45. dodaje se novi član 45a. koji glasi:

„Član 45a.

Ako stranka ili njen zakonski zastupnik nije u stanju da se jasno i određeno izjasni o predmetu raspravljanja, a nema opunomoćenika, Sud će upozoriti na potrebu da uzme opunomoćenika.“

Član 15.

U članu 50. st. (1) i (2) riječi: „uz saglasnost stranaka“ zamjenjuju se riječima: „na prijedlog stranaka ili po službenoj dužnosti“.

Član 16.

Član 54. mijenja se i glasi:

„Član 54.

(1) Stranke mogu zaključiti nagodbu o predmetu spora u toku cijelog postupka do njegovog pravosnažnog okončanja (sudska nagodba).

(2) Ako je sudska nagodba zaključena nakon donošenja prvostepene presude, Sud će donijeti rješenje kojim će utvrditi da je prvostepena presuda bez djelovanja.“

Član 17.

U članu 59. iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) Ako sudska nagodba bude poništena, postupak se nastavlja kao da sudska nagodba nije ni bila zaključena.“

Član 18.

U članu 66. stav (1) tačka 2) iza riječi „tužbu“ dodaju se zarez i riječi: „uključujući izvođenje dokaza čitanjem isprava“.

Član 19.

U članu 70. riječ „iznose“ zamjenjuje se riječima: „mogu iznijeti“.

Član 20.

U članu 79. stav (3) iza riječi „obaviještena“ dodaju se zarez i riječi: „osim ako su na tom ročištu iznesene nove činjenice“.

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) Sud može po službenoj dužnosti odgoditi započeto ročište samo u slučajevima predviđenim ovim zakonom.“

Član 21.

U članu 81. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Ako se ročište održava pred novim sudijom, Sud može uz saglasnost stranaka odlučiti da se ponovo ne saslušavaju svjedoci i vještaci i da se ne obavlja novi uviđaj, već da se pročitaju zapisnici o izvođenju tih dokaza.“

Član 22.

U članu 82. stav (3) briše se.

Dosadašnji st. (4), (5) i (6) postaju st. (3), (4) i (5).

Član 23.

U članu 91. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Ako stranka ne postupi prema nalogu Suda, Sud je ovlašten da po službenoj dužnosti izvede te dokaze.“

Član 24.

Iza člana 96. dodaje se novi član 96a. koji glasi:

„Član 96a.

(1) Ako Sudu nije poznato pravo koje važi u stranoj državi, zatražit će obavještenje od Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine.

(2) Sud može i od stranke zatražiti da podnese javnu ispravu izdatu od nadležnog inozemnog organa kojom se potvrđuje koje pravo važi u stranoj državi.“

Član 25.

U članu 99. stav (1) iza riječi „pravno“ dodaju se riječi: „ili fizičko“.

Član 26.

U članu 131. iza stava (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

„(2) Sud može odlučiti da se sasluša samo jedna stranka ako se uvjeri da drugoj stranci, odnosno licu koje se ima saslušati za tu stranku nisu poznate sporne činjenice ili ako saslušanje te stranke nije moguće.

(3) Ako u toku postupka stranka umre ili ponovo saslušanje stranke nije moguće ili je otežano iz drugih razloga, Sud će pročitati zapisnik sa iskazom te stranke.“

Član 27.

Član 150. briše se.

Član 28.

U članu 158. stav (4) mijenja se i glasi:

„(4) U obrazloženju Sud će izložiti: zahtjeve stranaka, činjenice koje su iznijele i dokaze koje su izvele, koje je od tih činjenica utvrđivao, zašto i kako ih je utvrdio, a ako ih je utvrdio dokazivanjem, koji su dokazi izvedeni te kako ih je ocijenio. Sud će posebno navesti koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući o zahtjevima stranaka, a izjasnit će se, ako je to potrebno, i o stavovima stranaka o pravnoj osnovi spora te o njihovim prijedlozima i prigovorima o kojima nije dao svoje razloge u odlukama koje je već donio tokom postupka.”

Član 29.

U članu 159. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Ako stranka ne predloži donošenje dopunske presude u roku iz stava (1) ovog člana, smatrat će se da je tužba u tom dijelu povučena.“

Član 30.

U članu 175. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Presuda zbog propuštanja ne može se pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.“

Iza dosadašnjeg stava (2), koji postaje stav (3), dodaje se stav (4) koji glasi:

„(4) Kada presudu na osnovu priznanja i presudu na osnovu odricanja pobija zbog toga što je izjava o priznanju ili odricanju data u bitnoj zabludi ili pod uticajem prisile ili prevare, stranka može u žalbi iznijeti i nove činjenice te predložiti nove dokaze koji se tiču tih mana volje.“

Član 31.

U članu 176. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Povreda odredbi parničnog postupka uvijek utiče na donošenje zakonite i pravilne presude u sljedećim slučajevima:

- 1) ako je u donošenju presude učestvovao sudija koji je po zakonu morao biti isključen ili izuzet (član 295. ZPP-a);
- 2) ako je odlučeno o zahtjevu koji nije u sudskoj nadležnosti (član 4. ZPP-a);
- 3) ako je, protivno odredbama ovog zakona, Sud zasnovao svoju odluku na nedopuštenim raspolaganjima stranaka (član 8. stav (2));
- 4) ako je, protivno odredbama ovog zakona, Sud donio presudu na osnovu priznanja, presudu na osnovu odricanja i presudu zbog propuštanja;
- 5) ako je Sud donio presudu bez glavne rasprave;
- 6) ako je, protivno odredbama ovog zakona, Sud odbio zahtjev stranke da se u postupku služi svojim jezikom i pismom i da prati tok postupka na svom jeziku;
- 7) ako je u postupku kao tužilac ili tuženi učestvovalo lice koje ne može biti stranka u postupku, ili ako stranku koja je pravni subjekat nije zastupalo ovlašteno lice, ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili ako zakonski zastupnik, odnosno opunomoćenik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ako vođenje parnice, odnosno obavljanje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno;
- 8) ako je odlučeno o zahtjevu o kojem već teče parnica, ili kojeg se tužilac odrekao, ili o kojem je već prije pravosnažno presuđeno, ili o kojem je već zaključena sudska nagodba ili nagodba koja prema posebnim propisima ima svojstvo sudske nagodbe;
- 9) ako je protivno zakonu bila isključena javnost na glavnoj raspravi;
- 10) ako je presudom prekoračen tužbeni zahtjev;
- 11) ako je odlučeno o nepravovremeno podnesenoj tužbi, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti (član 34. stav (1) tačka 2);
- 12) ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drugačijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti.

Član 32.

U članu 180. stav (3) iza riječi „odreklo“ dodaju se riječi: „prava na žalbu“.

Član 33.

Iza člana 180. dodaje se novi član 180a. koji glasi:

„Član 180a.

U slučaju da podnosilac žalbe odustane od žalbe, sudija u prvostepenom postupku rješenjem će utvrditi odustajanje od žalbe.“

Član 34.

U članu 182. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Primjerak objašnjenja povodom navoda žalbe sudija iz prvostepenog postupka dostavit će strankama koje mogu dati svoje izjašnjenje u roku od osam dana.“

Član 35.

U članu 183. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana na odgovarajući način primijenit će se odredbe člana 182. stav (3) ovog zakona.“

Član 36.

U članu 184. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Pod uslovima iz stava (2) ovog člana drugostepeno vijeće zakazat će raspravu i kad je u istoj parnici prvostepena presuda već jedanput bila ukinuta, osim ako se radi o presudi na osnovu priznanja, presudi na osnovu odricanja i presudi zbog propuštanja.“

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Član 37.

U članu 188. iza riječi „postupka“ dodaju se riječi: „iz člana 176. stav (2) tač. 2), 7), 8), 11) i 12) ovog zakona“, a riječi: „koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje“ brišu se.

Član 38.

U članu 191. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Prvostepena presuda se povodom žalbe može ukinuti i predmet vratiti na ponovno suđenje samo jedanput, osim ako se radi o presudi na osnovu priznanja, presudi na osnovu odricanja i presudi zbog propuštanja.“

Član 39.

Iza člana 191. dodaje se novi član 191a. koji glasi:

„Član 191a.

Sud će rješenjem utvrditi da je prvostepena presuda bez djelovanja i žalba povučena, ako su stranke zaključile sudsku nagodbu u toku postupka po žalbi.“

Član 40.

U članu 192. iza stava (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

„(2) Drugostepeno vijeće rješenjem će utvrditi da je podnosilac žalbe odustao od podnesene žalbe, ako je to propustio učiniti sudija u prvostepenom postupku.

(3) Ako je podnosilac žalbe odustao od žalbe u postupku pred drugostepenim vijećem, Sud će rješenjem utvrditi odustajanje od žalbe.“

Član 41.

U članu 194. stav (1) tačka 1) iza riječi „odricanja“ dodaju se riječi: „ili presudu na osnovu propuštanja“.

U tački 4) riječi: „se po zakonu morao izuzeti“ zamjenjuju se riječima: „je po zakonu morao biti isključen ili izuzet“.

Iza tačke 4) dodaje se nova tačka 5) koja glasi:

„5) Ako je, protivno odredbama ovog zakona, Sud odbio zahtjev stranke da se u postupku služi svojim jezikom i pismom i da prati tok postupka na svom jeziku.“

Stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) Ako drugostepeno vijeće utvrdi da je u prvostepenom postupku odlučeno o zahtjevu koji nije u sudskoj nadležnosti ili o zahtjevu po tužbi koja je podnesena poslije zakonom propisanog roka, ili ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drugačijeg

ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti, ili o zahtjevu o kojem već teče parnica, ili o kojem je već prije pravosnažno presuđeno, ili kojeg se tužilac odrekao, ili o kojem je već zaključeno sudsko poravnanje, ukinut će prvostepenu presudu i odbaciti tužbu.“

U stavu (4) iza riječi „raspravom“ dodaju se riječi: „ili pripremnim ročištem“.

Član 42.

Iza člana 194. dodaje se novi član 194a. koji glasi:

„Član 194a.

- (1) Drugostepeno vijeće rješenjem će ukinuti presudu i predmet vratiti na ponovno suđenje ako utvrdi da je prvostepenom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je odlučeno o nečemu drugom, a ne o onome što je traženo.
- (2) Ako utvrdi da je prvostepenom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je dosuđeno više od onoga što je traženo, drugostepeno vijeće rješenjem će ukinuti prvostepenu presudu u dijelu u kojem je prekoračen tužbeni zahtjev.“

Član 43.

U članu 196. tačka 5) mijenja se i glasi:

„5) ako je sudija u prvostepenom postupku iz činjenica koje je utvrdio izveo nepravilan zaključak o postojanju drugih činjenica na kojima je zasnovana presuda.“

Član 44.

Član 199. mijenja se i glasi:

„Član 199.

Drugostepeno vijeće vratit će sve spise sudiji u prvostepenom postupku s dovoljnim brojem ovjerenih prijepisa svoje odluke radi predaje strankama i drugim zainteresiranim licima. Sudija u prvostepenom postupku dužan je odmah dostaviti odluke drugostepenog vijeća, a najkasnije u roku od osam dana, računajući od dana prijema spisa.“

Član 45.

Iza člana 199. dodaje se novi član 199a. koji glasi:

„Član 199a.

(1) Ako je drugostepeno vijeće propustilo da odluči u pogledu svih dijelova presude koji se pobijaju žalbom ili ako je propustilo da donese sve odluke koje je odbacujući, odnosno odbijajući ili uvažavajući žalbu trebalo da donese, ili ako je propustilo da odluči u pogledu jedne ili više žalbi, žalilac može u roku od petnaest dana od dostavljanja drugostepene odluke predložiti drugostepenom vijeću da svoju odluku dopuni.

(2) Prijedlog za donošenje drugostepene odluke ne može se podnijeti zbog toga što drugostepeno vijeće nije odlučilo o svim razlozima zbog kojih je žalba izjavljena ili na koje je bilo dužno paziti po službenoj dužnosti.

(3) Prijedlog iz stava (1) ovog člana podnosi se sudiji u prvostepenom postupku koji ga je dužan bez odgađanja zajedno sa spisom proslijediti drugostepenom vijeću.

(4) Na postupak u vezi s prijedlogom iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe čl. od 159. do 161. ovog zakona.“

Član 46.

U članu 204. stav (2) broj „10.000“ zamjenjuje se brojem „30.000“.

Stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) U slučajevima u kojima revizija nije dozvoljena prema odredbi stava (2) ovog člana, stranke mogu podnijeti reviziju protiv drugostepene presude ako odluka u sporu zavisi od rješenja nekog materijalnopravnog ili procesnopravnog pitanja važnog za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, a naročito u slučaju:

1) ako o tom pitanju Revizijsko vijeće još uvijek nije zauzelo stav odlučujući u pojedinim predmetima, na sjednici odjeljenja, a riječ je o pitanju o kojem postoji različita praksa drugostepenih vijeća;

2) ako je o tom pitanju Revizijsko vijeće već zauzelo stav, ali je odluka drugostepenog vijeća zasnovana na stavu koji nije podudaran s tim stavom;

3) ako je o tom pitanju Revizijsko vijeće već zauzelo stav i presuda drugostepenog vijeća zasniva se na tom stavu, ali bi, naročito uvažavajući razloge iznesene tokom prethodnog prvostepenog i žalbenog postupka, zbog promjene u pravnom sistemu uslovljene novim zakonodavstvom ili međunarodnim sporazumima te odlukom Ustavnog suda BiH, Evropskog suda za ljudska prava, trebalo preispitati sudsku praksu.“

Iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

„(4) U reviziji iz stava (3) ovog člana stranka treba određeno naznačiti pravno pitanje zbog kojeg je podnijela reviziju uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose te izložiti razloge zbog kojih smatra da je ono važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.“

Član 47.

U članu 208. riječi: „i povrede odredbi parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje“ brišu se.

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) U povodu revizije iz člana 204. stav (3) ovog zakona Revizijsko vijeće ispituje pobijanu presudu samo u dijelu u kojem se pobija revizijom i samo zbog pitanja koje je važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, zbog kojeg je podnesena i koje je u njoj određeno, naznačeno kao takvo uz pozivanje na propise i druge izvore prava koji se na to pitanje odnose.“

Član 48.

U članu 211. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) U slučaju da je podnosilac revizije odustao od podnesene revizije, sudija u prvostepenom postupku rješenjem će utvrditi odustajanje od revizije.“

Član 49.

U članu 214. stav (2) iza riječi „nedopuštena“ dodaju se riječi: „ako nije izjavljena u skladu s članom 241b. ovog zakona“.

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3), (4), (5), (6) i (7) koji glase:

„(3) Revizijsko vijeće rješenjem će utvrditi da je podnosilac revizije odustao od podnesene revizije, ako je to propustio učiniti sudija u prvostepenom postupku.

(4) Reviziju iz člana 204. stav (3) ovog zakona Sud će rješenjem odbaciti kao nedopuštenu i ako u reviziji ne bude određeno naznačeno pravno pitanje zbog kojeg se podnosi uz određeno navođenje propisa i drugih važećih izvora prava koji se na njega odnose kao i zato što u njoj nisu određeno

izloženi razlozi zbog kojih podnosilac smatra da je to pitanje važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

(5) Revizijsko vijeće će reviziju iz člana 204. stav (3) ovog zakona odbaciti i ako ocijeni da pravno pitanje zbog kojeg je ona izjavljena nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

(6) U obrazloženju rješenja iz st. (4) i (5) ovog člana Sud se poziva na odredbe tih stavova kojima se predviđa odbacivanje takve revizije iz navedenih razloga. Ako ocijeni da bi to bilo svrsishodno, Sud može odlučiti i da se posebno obrazlože razlozi zbog kojih je donio takvo rješenje.

(7) Ako Sud u slučaju iz stava (5) ovog člana nađe da samo neko od više istaknutih pravnih pitanja nije važno za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, revizija će se odbaciti samo u pogledu tog pitanja.“

Član 50.

U članu 215. iza riječi „izjavljena“ dodaju se riječi: „kao ni razlog na koji pazi po službenoj dužnosti“.

Član 51.

U članu 216. stav (1) mijenja se i glasi:

„Ako utvrdi da postoji povreda odredbi parničnog postupka zbog koje se revizija može izjaviti, osim povreda određenih u st. (2) i (3) ovog člana, Revizijsko vijeće će, s obzirom na prirodu povrede, presudom preinačiti presudu drugostepenog vijeća ili rješenjem ukinuti u cijelosti ili djelimično presudu drugostepenog vijeća i sudije u prvostepenom postupku, ili samo presudu drugostepenog vijeća i predmet vratiti na ponovno suđenje istom ili drugom sudiji u prvostepenom postupku, odnosno istom ili drugom vijeću drugostepenog suda, odnosno drugom nadležnom sudu.

U stavu (2) iza riječi „nadležnost“ dodaju se riječi: „ili po tužbi koja je podnesena poslije zakonom propisanog roka ili ako prije podnošenja tužbe nije proveden zakonom predviđeni postupak mirnog ili drugačijeg ostvarivanja prava, a zbog toga je tužbu trebalo odbaciti“.

Član 52.

Član 218. mijenja se i glasi:

„Član 218.

(1) Ako utvrdi da je drugostepenom, odnosno i prvostepenom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je odlučeno o nečemu drugom, a ne o onome što je traženo, Revizijsko vijeće rješenjem će ukinuti samo drugostepenu presudu ili i prvostepenu presudu i predmet vratiti drugostepenom vijeću, odnosno sudiji u prvostepenom postupku na ponovno suđenje.

(2) Ako utvrdi da je drugostepenom presudom, odnosno i prvostepenom presudom prekoračen tužbeni zahtjev na način da je dosuđeno više od onoga što je traženo, Revizijsko vijeće će rješenjem ukinuti drugostepenu presudu, odnosno i prvostepenu presudu u dijelu u kojem je prekoračen tužbeni zahtjev.“

Član 53.

Član 219. mijenja se i glasi:

„Član 219.

Odluka Revizijskog vijeća dostavlja se sudiji u prvostepenom postupku posredstvom drugostepenog vijeća, s dovoljnim brojem ovjerenih kopija svoje odluke za Sud, stranke i druga zainteresirana lica, a sudija u prvostepenom postupku dužan je odluku dostaviti strankama u roku od osam dana od dana prijema.“

Član 54.

U članu 222. tačka 1) iza riječi „biti“ dodaju se riječi: „isključen ili“.

Iza tačke 5) dodaju se nove tač. 6), 7) i 8) koje glase:

„6) ako stranka stekne mogućnost da upotrijebi pravosnažnu odluku Suda koja je ranije među istim strankama donesena o istom zahtjevu;

7) ako se odluka Suda zasniva na drugoj odluci Suda ili na odluci nekog drugog organa, a ta odluka bude pravosnažno preinačena, ukinuta, odnosno poništena;

8) ako je naknadno pred nadležnim organom na drugačiji način, pravosnažno, odnosno konačno riješeno prethodno pitanje na kojem je sudska odluka zasnovana.“

Dosadašnja tačka 6) postaje tačka 9).

Član 55.

U članu 223. stav (2) riječi: „tač. 1) i 6)“ zamjenjuju se riječima: „tač. 1), 6), 7), 8) i 9)“.

Član 56.

U članu 224. stav (1) tačka 5) riječi: „tačka 6)“ zamjenjuju se riječima: „tač. 6), 7), 8) i 9)“.

Član 57.

Iza člana 228. dodaje se novi član 228a. koji glasi:

„Član 228a.

Nepravovremen, nepotpun ili nedopušten prijedlog za ponavljanje postupka odbacit će rješenjem sudija pojedinac Apelacionog odjeljenja Suda, ako to u granicama svojih ovlaštenja nije učinio sudija koji je sudio u prvostepenom postupku.“

Član 58.

U članu 230. stav (4) iza riječi „sudija“ dodaju se zarez i riječi: „koji nisu učestvovali u donošenju odluke u ranijem postupku“.

Član 59.

Iza člana 231. dodaje se novi član 231a. koji glasi:

„Član 231a.

(1) Kad Evropski sud za ljudska prava utvrdi povredu nekog od ljudskih prava ili osnovnih sloboda zagwarantiranih Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda (u daljnjem tekstu: Konvencija) i dodatnim protokolima uz Konvenciju koje je Bosna i Hercegovina ratificirala, stranka o čijem je pravu Evropski sud za ljudska prava odlučio može u roku od 90 dana od konačnosti presude Evropskog suda za ljudska prava podnijeti zahtjev Sudu, koji je sudio u prvom stepenu u postupku u kojem je donesena odluka kojom je povrijeđeno ljudsko pravo ili osnovna sloboda, za izmjenu odluke kojom je povrijeđeno to pravo ili osnovna sloboda.

(2) Postupak iz stava (1) ovog člana provodi se uz odgovarajuću primjenu odredbi o ponavljanju postupka.

(3) U ponovljenom postupku Sud je dužan poštovati pravne stavove izražene u konačnoj presudi Evropskog suda za ljudska prava kojom je utvrđena povreda osnovnog ljudskog prava ili slobode.“

Član 60.

U članu 241. stav (1) iza riječi „krvi“ dodaju se riječi: „po pravoj liniji do bilo kojeg stepena, a u pobočnoj zaključno do četvrtog stepena“, a iza riječi „tazbini“ dodaju se riječi: „zaključno do drugog stepena“.

Član 61.

Iza člana 241. dodaju se novi čl. 241a. i 241b. koji glase:

„Član 241a.

Ako u parnicama o imovinskopравnim zahtjevima vrijednost predmeta spora prelazi iznos 50.000,00 KM, opunomoćenici pravnih subjekata mogu biti samo lica koja imaju položen pravosudni ispit.

Član 241b.

U postupku po reviziji stranku mora zastupati advokat, osim ako je sama stranka advokat.“

Član 62.

U članu 246. na kraju rečenice iza riječi „advokat“ dodaju se zarez i riječi: „a u prvostepenom postupku i stručni saradnik za pravne poslove i advokatski pripravnik koji je kod njega zaposlen“.

Član 63.

U članu 250. stav (4) broj „15“ zamjenjuje se brojem „30“.

Član 64.

Član 251. mijenja se i glasi:

„Član 251.

(1) Punomoć prestaje smrću fizičkog subjekta, proglašenjem umrlim i gubitkom poslovne sposobnosti.

(2) Ako je opunomoćeniku fizičkog subjekta dato ovlaštenje da može preduzimati sve radnje u postupku, a stranka, odnosno njen zakonski zastupnik umre ili postane poslovno nesposoban ili ako zakonski zastupnik bude razriješen dužnosti, opunomoćenik je ovlašten da preduzima radnje u postupku koje ne trpe odgađanje.“

Član 65.

U članu 252. stav (2) mijenja se i glasi:

„(2) U slučaju stečaja ili likvidacije, punomoć koju je izdao stečajni dužnik, odnosno likvidacioni dužnik, prestaje kad prema važećim propisima nastupe pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka, odnosno likvidacije.“

U stavu (3) broj „15“ zamjenjuje se brojem „30“.

Član 66.

U članu 256. stav (1) riječi: „osim u slučajevima u kojima se vrijednost spora ne može izraziti u novcu“ brišu se.

Član 67.

U članu 270. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Povrat u prijašnje stanje nije dopušten ako se propuštanje stranke može pripisati povredi postupka zbog koje se može izjaviti pravni lijek.“

Član 68.

U članu 272. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Ako stranka koja je podnijela prijedlog za povrat u prijašnje stanje ne dođe na ročište zakazano povodom prijedloga, a uredno je obaviještena, smatrat će se da je prijedlog povučen.“

Član 69.

U članu 273. stav (1) riječ „posebna“ briše se, a iza riječi „žalba“ dodaju se zarez i riječi: „osim ako je usvojen nepravovremen ili nedopušten prijedlog“.

U stavu (2) riječi: „nije dopuštena posebna žalba, osim ukoliko je prijedlog podnesen radi donošenja presude zbog propuštanja“ zamjenjuju se riječima: „žalba je dopuštena“.

Član 70.

U članu 279. stav (1) iza riječi „obaviti“ dodaju se riječi: „na adresu koja je označena u tužbi, odnosno na adresu prebivališta ili boravišta upisanu kod organa nadležnog za vođenje evidencije o ličnim kartama“.

Član 71.

Naziv Odjeljka 2. „Dostava putem pošte“ i član 284. brišu se.

Član 72.

Naziv Odjeljka 3. „Dostava putem ovlaštenog pravnog subjekta ili ovlaštenog službenog lica Suda” briše se.

Član 73.

U članu 285. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Dostava fizičkim licima po pravilu se vrši predajom pismena licu kojem se dostava ima izvršiti.“

U stavu (2) riječi: „kućepazitelju ili susjedu, ako oni na to pristanu“ zamjenjuju se riječima: „susjedu, ako on na to pristane“.

Stav (4) mijenja se i glasi:

„(4) Ako je pismeno predato drugom licu koje učestvuje u parnici kao protivnik lica kojem se dostava ima izvršiti, dostava će se smatrati neurednom.”

Član 74.

U članu 286. stav (2) briše se.

Dosadašnji stav (3) postaje stav (2).

Član 75.

Naziv poglavlja XVIII. mijenja se i glasi:

„XVIII. - ISKLJUČENJE I IZUZEĆE“

Član 76.

Član 295. mijenja se i glasi:

„Član 295.

(1) Sudija ne može obavljati sudijsku dužnost (isključenje):

- 1) ako je sam stranka, zakonski zastupnik ili opunomoćenik stranke, ako je sa strankom u odnosu saovlaštenika, saobveznika ili regresnog obveznika ili ako je u istom predmetu saslušan kao svjedok ili vještak;
- 2) ako mu je stranka ili zakonski zastupnik ili opunomoćenik stranke srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili mu je bračni, odnosno vanbračni supružnik, srodnik po tazbini do drugog stepena, bez obzira na to je li brak prestao ili nije;
- 3) ako je staratelj, usvojitelj ili usvojenik stranke, njenog zakonskog zastupnika ili opunomoćenika ili ako između njega i stranke, njenog zakonskog zastupnika ili opunomoćenika stranke postoji zajedničko domaćinstvo;
- 4) ako između njega i stranke u toku neka druga parnica;
- 5) ako je u istom predmetu učestvovao u postupku medijacije ili u zaključenju sudske nagodbe koja se pobija u parnici ili je donio odluku koja se pobija ili je zastupao stranku kao advokat;
- 6) ako je u stečajnom postupku kao stečajni sudija ili član stečajnog vijeća donio odluku povodom koje je došlo do spora.

(2) Sudija može biti izuzet ako postoje okolnosti koje dovode u sumnju njegovu nepristrasnost (izuzeće).“

Član 77.

Član 296. mijenja se i glasi:

„Član 296.

(1) Stranka podnosi zahtjev za isključenje, odnosno izuzeće sudije, čim sazna da postoji neki od razloga za isključenje, odnosno izuzeće, a najkasnije do završetka rasprave, a ako nije bilo rasprave, do donošenja odluke.

(2) Stranka može u pravnom lijeku ili odgovoru na pravni lijek poimenično navesti sudiju koji ne bi mogao učestvovati u donošenju odluke zbog razloga iz člana 295. ovog zakona.

(3) U zahtjevu se mora navesti zakonski razlog zbog kojeg se traži isključenje ili izuzeće, okolnosti iz kojih proizlazi da je prijedlog pravovremeno podnesen i činjenice na kojima se zasniva postojanje razloga za isključenje ili izuzeće.

(4) Stranka može tražiti izuzeće samo poimenično određenog sudije koji u predmetu postupa.“

Član 78.

Iza člana 296. dodaje se novi član 296a. koji glasi:

„Član 296a.

(1) Nepravovremen, nepotpun i nedopušten zahtjev za isključenje ili izuzeće odbacit će sudija ili vijeće pred kojim se postupak vodi.

(2) Nije dopušten zahtjev za isključenje ili izuzeće:

1) kojim se uopćeno traži isključenje ili izuzeće svih sudija nekog suda ili svih sudija koji bi mogli učestvovati u nekom postupku;

2) o kojem je već odlučeno;

3) u kojem nije obrazložen zakonski razlog zbog kojeg se isključenje ili izuzeće traži;

4) ako stranka zahtijeva isključenje, odnosno izuzeće sudije koji ne postupa u tom predmetu;

5) ako stranka zahtijeva isključenje, odnosno izuzeće predsjednika Suda, osim kada postupa u tom predmetu.

(3) Ako je zahtjev iz stava (1) ovog člana podnesen na ročištu, sudija će ga odbaciti i nastaviti ročište.

(4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana nije dozvoljena posebna žalba.“

Član 79.

U članu 298. dodaju se novi st. (1) i (2) koji glase:

„(1) Kad sazna da postoji neki od razloga za isključenje iz člana 295. stav (1) tač. od 1) do 6) ovog zakona ili čim sazna da je podnesen zahtjev za njegovo isključenje, sudija je dužan da prekine svaki rad na tom predmetu i da o razlozima za isključenje odmah obavijesti stranke i predsjednika Suda koji će odlučiti o isključenju.

(2) Do donošenja rješenja o zahtjevu za isključenje sudija će preduzeti samo one radnje za koje postoji opasnost od odgađanja.“

U dosadašnjem stavu (1), koji postaje stav (3), iza riječi: „člana 295.“ dodaju se riječi: „stav (2)“.

Član 80.

Iza člana 298. dodaje se novi član 298a. koji glasi:

„Član 298a.

(1) Ako zahtjev za isključenje bude usvojen, Sud će ukinuti sve radnje koje je preduzeo isključeni sudija.

(2) Ako zahtjev za izuzeće bude usvojen, Sud će ukinuti radnje koje su bile preduzete poslije podnošenja zahtjeva, osim ako se stranke ne saglase da se preduzete radnje ne ukidaju.

(3) U slučaju podnošenja zahtjeva za isključenje ili izuzeće u toku rasprave pred drugostepenim vijećem, primjenjuju se odredbe st. (1) i (2) ovog člana.“

Član 81.

U članu 300. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Nakon što se tuženi upustio u raspravljanje o glavnoj stvari, bez njegovog pristanka ne može uz tužioca pristupiti novi tužilac.“

Dosadašnji stav (3) postaje stav (4).

Član 82.

U članu 308. stav (3) iza tačke dodaje se nova rečenica koja glasi:

„Pravni lijek je dozvoljen ako mu se stranka izričito ne usprotivi.“

Član 83.

Iza člana 308. dodaje se novi član 308a. koji glasi:

„Član 308a.

(1) U parnici između stranke i umješaka koji joj se pridružio, umješak ne može osporavati utvrđeno činjenično stanje, kao i pravne kvalifikacije sadržane u obrazloženju pravosnažne presude (intervencijsko djelovanje presude).

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, stranka koja je bila umješak ima pravo da istakne prigovor da je stranka iz ranije parnice kojoj se pridružio kao umješak pogrešno vodila prethodnu parnicu ili da je Sud propustio da joj dostavlja pozive, podneske ili odluke.

(3) Sud može usvojiti prigovor iz stava (2) ovog člana samo ako stranka iz stava (1) ovog člana koja je bila umješak dokaže da:

1) u vrijeme stupanja u prethodnu parnicu nije bila pravovremeno obaviještena o parnici koja je prethodno vođena i da je time bila spriječena da preduzima radnje koje bi dovele do povoljnijeg ishoda te parnice;

2) je stranka iz parnice kojoj se pridružila kao umješak namjerno ili iz grube nepažnje propustila da preduzima parnične radnje koje bi dovele do povoljnijeg ishoda prethodne parnice, a za mogućnost njihovog preduzimanja raniji umješak nije znao ili nije mogao znati;

3) je stranka iz prethodne parnice svojim parničnim radnjama sprečavala da nastupi djelovanje radnji njenog umješaka.

(4) Ako stranka iz stava (1) ovog člana, koja je bila umješak, uspije s prigovorom iz stava (2) ovog člana, Sud će dozvoliti da stranke ponovo raspravljaju o činjeničnim i pravnim pitanjima o kojima je raspravljeno u prethodnoj parnici.“

Član 84.

U članu 309. iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

„(3) Odredbe člana 308a. na odgovarajući način primjenjuju se i na treće lice koje je obaviješteno o započetoj parnici.“

Član 85.

Iza člana 312. dodaju se novi čl. 312a., 312b. i 312c. koji glase:

„Član 312a.

(1) Ročišta pred Sudom mogu se tonski snimati.

(2) Sud rješenjem odlučuje o tonskom snimanju sam ili na prijedlog stranaka.

(3) Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.

(4) Tonski snimak ročišta dostavlja se strankama.

Član 312b.

- (1) Tonski snimak ročišta dio je spisa sudskog predmeta.
- (2) Način pohrane i prijenosa tonskog snimka, tehnički uslovi i način snimanja uređuju se poslovníkom Suda.

Član 312c.

- (1) Tonski snimak prenijet će se i u pisani oblik u roku od osam dana od dana snimanja.
- (2) Tonski snimak u pisanom obliku sačinjava se u skladu s odredbom člana 311. ovog zakona i mora sadržavati sve što je snimljeno u tonskom snimku.
- (3) Stranke mogu tražiti prijepis tonskog snimka u skladu s odredbama ovog zakona.
- (4) Prijepis tonskog snimka stranke mogu zatražiti u roku od osam dana od dana kada je tonski snimak sačinjen.
- (5) Ako se prijepis tonskog snimka i tonski snimak bitno razlikuju, stranka ima pravo podnijeti prigovor u roku od osam dana od dana dostavljanja prijepisa. Prigovor mora biti obrazložen.
- (6) Sud će po prigovoru stranke iz stava (5) ovog člana u roku od tri dana rješenjem prihvatiti i izmijeniti prijepis tonskog snimka ili prigovor odbiti. Protiv tog rješenja nije dopuštena posebna žalba.“

Član 86.

Naziv poglavlja XXII. mijenja se i glasi:

„XXII. - PREKID, ZASTOJ I OBUSTAVA POSTUPKA”

Član 87.

U članu 315. tačka 1) zarez i riječi: „a nema opunomoćenika u toj parnici“ brišu se.

Član 88.

Iza člana 319. dodaju se novi čl. 319a. i 319b. koji glase:

„Član 319a.

- (1) Sud će zastati s postupkom kad je to propisano zakonom.
- (2) Rješenjem o zastoju postupka Sud određuje vrijeme trajanja trajanje zastoja.
- (3) Protiv rješenja o zastoju postupka nije dozvoljena posebna žalba.
- (4) Sud nastavlja postupak po službenoj dužnosti čim prestanu razlozi koji su izazvali zastoj postupka.
- (5) Kad Sud zastane s postupkom, može preduzimati samo one radnje za koje postoji opasnost od odgađanja.
- (6) Zastoj postupka ne utiče na rokove za preduzimanje parničnih radnji.

Član 319b.

- (1) Postupak se obustavlja kad umre ili prestane postojati stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njene nasljednike, odnosno pravne sljednike.
- (2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana Sud će rješenje o obustavi postupka dostaviti protivnoj stranci te nasljednicima, odnosno pravnim sljednicima stranke nakon što oni budu utvrđeni.
- (3) Sud će nasljednicima umrle stranke, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, postaviti privremenog zastupnika kojem će dostaviti rješenje o obustavi postupka, ako ocijeni da bi ostavinski postupak mogao duže trajati.
- (4) Rješenje o obustavi postupka zbog toga što je pravni subjekat prestao postojati dostavit će se protivnoj stranci i njenom pravnom sljedniku nakon što on bude utvrđen, a ako pravni subjekat nema pravnog sljednika, Sud će, na prijedlog protivne stranke ili po službenoj dužnosti, rješenje o obustavi postupka dostaviti pravobranilaštvu.
- (5) U rješenju o obustavi postupka Sud će odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove u postupku koji je prethodio donošenju rješenja o obustavi.
- (6) Na postupak o obustavi na odgovarajući način primjenjivat će se odredbe ovog zakona o prekidu postupka.

Član 89.

U članu 365. stav (1) broj „3.000“ zamjenjuje se brojem „10.000“.

Član 90.

(1) U svim postupcima u kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona donesena prvostepena presuda daljnji postupak provest će se prema dosadašnjim propisima.

(2) U svim postupcima u kojima do dana stupanja na snagu ovog zakona nije donesena prvostepena presuda daljnji postupak provest će se prema odredbama ovog zakona.

Član 91.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Broj: 01,02-02-1-8/13

15. jula 2013. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

dr. Denis Bećirović

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

mr. Ognjen Tadić